

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Van

Datum
24 juli 2024

Referentie
47333221

Bijlagen
2

Intern OCW afgestemd
DGFO

**Interdepartementaal
afgestemd**
AenM

nota

Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Paternotte en Podt (beiden D66) over het bericht "Hoger onderwijs onbereikbaar Oekraïense studenten struikelen over collegegeld"

Aanleiding

Op 17 juli jl. hebben de leden Paternotte en Podt (beiden D66) aan de minister van Asiel en Migratie en u schriftelijke vragen gesteld over het bericht "Hoger onderwijs onbereikbaar: Oekraïense studenten struikelen over collegegeld".

In de beantwoording wordt ingegaan op de rechten van de Oekraïense ontheemden in het hoger onderwijs, waaronder toegang tot volwassenenonderwijs. De beantwoording is een continuering van het kabinetsbeleid van de vorige regering, zoals ook verwoord in de beantwoording van Kamervragen van lid Westerveld (GL) in september 2023.¹

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de beantwoording en verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Studenten uit Oekraïne, evenals andere asielzoekers, behoren tot de categorie niet-EER-studenten. Deze groep studenten is instellingscollegegeld verschuldigd, en wordt niet bekostigd.
- Oekraïne is geen onderdeel van de Europese Economische Ruimte (EER) en daardoor hebben Oekraïense ontheemden geen recht op het wettelijke collegegeld (o.b.v. het vrij verkeer van personen) en geen recht op studiefinanciering (o.b.v. het vrij verkeer van werknemers).
- In het studiejaar 2022-2023 hebben de ho-instellingen voor studenten uit Oekraïne het instellingscollegegeld-tarief verlaagd ter hoogte van het wettelijk collegegeld; zowel voor studenten die onder de Richtlijn Tijdelijke bescherming vallen (ontheemden), als studenten die in Nederland met een verblijfsvergunning studie verblijven. De instellingen zijn daar niet vanuit de Rijksbegroting voor gecompenseerd.
- Daar op volgend heeft uw ambtsvoorganger meerdere oproepen aan de instellingen gedaan om het instellingscollegegeld-tarief ook voor het studiejaar 2023-2024 te verlagen. Instellingen hebben daar wisselend gehoor aan gegeven.

¹ Kamerstukken: Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Westerveld (GroenLinks) over de hoogte van het collegegeld voor Oekraïense studenten. Referentie 2023Z15306

- Voor de instroom voor het studiejaar 2024-2025 hebben individuele instellingen wederom ieder hun eigen afweging gemaakt.

Toelichting

- De hogescholen en universiteiten bepalen zelf de hoogte van het instellingscollegegeld en zouden dat voor Oekraïense ontheemden kunnen verlagen naar het wettelijke collegegeld.
- In het huidige collegejaar staan 1.440 Oekraïense studenten ingeschreven bij de Nederlandse hogescholen en universiteiten.
- Op 15 april 2024 hebben de leden Stultiens (GL/PvdA) en Paternotte (D66) een motie ingediend waarin ze de regering verzoeken om het reguliere Nederlandse collegegeld ook te hanteren voor studenten uit Oekraïne. Deze motie is aangehouden totdat een bredere verkenning van het kabinet naar het voorzieningenniveau voor ontheemden uit Oekraïne is afgerond.²
- Op 1 februari 2023 tijdens het tweeminutendebat hebben de leden Westerveld en Van Meenen een motie ingediend waarin het kabinet werd verzocht om een regeling te treffen waardoor asielzoekers (met een lopende asielaanvraag) standaard het wettelijk collegegeld moeten gaan betalen. In juni 2023 werd deze motie in stemming gebracht en is verworpen met 75 tegen en 72 vóór stemmen.

² Kamerstukken Kamerbrief over financiering ontheemden uit Oekraïne. Referentie 45548166